

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203409
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6621203409.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa I. T., nar. 25.11.2019, bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX V., štátna občianka Slovenskej republiky, právne zastúpená JUDr. Zuzanou Morháčovou, advokátkou, so sídlom Haličská cesta 3200, 984 01 Lučenec a otec: N. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. V., v súčasnosti na adrese Ul. G. 19, XXX XX V., štátny občan Slovenskej republiky, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8Pc/14/2021-125 zo dňa 10.10.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8Pc/14/2021-125 zo dňa 10.10.2022 v napadnutom výroku III., IV. a V. **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej aj len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol nasledovne:

„I. Zveruje maloletú I. T., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky T. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. M. N. B., narodený XX.XX.XXXX je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletej I. T., narodenej XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona od 25.11.2019, vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Zameškané výživné za dobu od 25. novembra 2019 do dňa 30. septembra 2022 v sume 1.024 Eur súd **p o v o ľ u j e** otcovi platiť v splátkach vo výške 50 Eur mesačne, ktoré sú splatné ku 15. dňu v mesiaci; prvú splátku zaplatí do 15. dňa v mesiaci nasledujúcom po mesiaci v ktorom rozsudok vo veci nadobudne právoplatnosť, omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

IV. Súd **z a k a z u j e** styk otca N. B., narodeného XX.XX.XXXX s maloletou I. T., narodenou XX.XX.XXXX.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania“.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že dňa 16.08.2021 doručil otec maloletého dieťaťa Okresnému súdu Lučenec návrh na určenie otcovstva k maloletej I. T., nar. XX.XX.XXXX. Následne uznesením č. k. 8Pc/14/2021-49 dňa 24.01.2022, právoplatného dňa 15.03.2022 okresný súd zastavil konanie o určenie otcovstva z dôvodu, že otcovstvo k maloletému dieťaťu bolo uznané súhlasným vyhlásením rodičov dňa 16.08.2021, t. j. dňom, kedy bol doručený návrh na začatie konania prvoinštančného súdu.

3. Ďalej súd uviedol vo veci vykonané dokazovanie a závery z neho vyplývajúce. Uviedol zistený skutkový stav, a to že rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu od jari 2020. Obaja majú vyživovaciu povinnosť len k maloletej I., osobnú starostlivosť dieťaťa zabezpečuje matka. Spolužitie rodičov bolo ukončené preto, že otec maloletej matku fyzicky napádal a správal sa k nej vulgárne, ponižoval ju, čo mal súd preukázané i trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/139/2020 zo dňa 26.10.2020, právoplatným dňa 11.11.2020, ktorým bol otec uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona, z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov, ktorý mu bol podmienene odložený a určená skúšobná doba v trvaní dvoch rokov. Zároveň mu súd uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. V skutkovej vete trestného rozkazu je špecifikované, že otec matku fyzicky napadol takým spôsobom, že ju udieral do oblasti hlavy, následne ju nohou kopol do oblasti tváre a verbálne sa jej vyhrážal, že ju zabije a zabije aj jej sestru a aj matku, ktoré sa v tom čase doma nachádzali.

4. Ďalej súd konštatoval, že z uznesenia Okresného súdu Lučenec sp.zn. 3T/139/2020 zo dňa 10.02.2022, právoplatného dňa 10.02.2022 zistil, že súd zmenil otcovi ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou na ústavnú liečbu. Ústavnej liečbe sa otec podroboval od 11.04.2022 v Psychiatrickej nemocnici G.. C. v T., o čom súdu prvej inštancie doručil prepúšťaciu správu a doručil aj uznesenie Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp.zn. 2Nt/43/2022 zo dňa 25.07.2022, ktorým mu bolo zmenené ústavné ochranné protitoxikomanické liečenie na liečenie ambulantné.

5. Súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia § 28 ods. 1, 2, § 25, § 36, § 62, § 76, § 77 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj len „Zákon o rodine“). Uviedol, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, osobnú starostlivosť dieťaťa a výživu zabezpečuje len matka. Otec si vyživovaciu povinnosť doteraz neplnil. Záujem maloletého dieťaťa, o ktoré sa od narodenia stará matka si vyžadoval, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, s čím súhlasil aj otec maloletého dieťaťa. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že matka sa o maloleté dieťa vzorne stará, dieťa prosperuje a u matky má vytvorené všetky podmienky na to, aby boli plne uspokojené jeho odôvodnené potreby a zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matke súd sleduje i najlepší záujem maloletého dieťaťa.

6. K otázke výživného súd uviedol, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť len k maloletej I., matka poberá invalidný dôchodok v sume 354,80 Eur, aj rodičovský príspevok vo výške 280,- Eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 30,- Eur mesačne. Na domácnosť prispieva sumou 350,- Eur mesačne. Otec je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 68,80 Eur mesačne, ktorou prispieva do domácnosti svojej matke s ktorou žije. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od narodenia maloletej I. si otec k nej vyživovaciu povinnosť neplnil. Tvrdenia otca kolíznemu opatrovníkovi o tom, že o dieťaťa sa príkladne staral, kupoval mu ošatenie, plienky a ostatné, boli vyvrátené jednak výsluchom matky, ale aj svedkyne I. T.. Súd prihliadol i na trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec, ktorým mal preukázané, že otec užíval alkoholické nápoje, omamné a psychotropné látky v dôsledku čoho mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, neskôr zmenené na ústavnú formu, ktorej sa podrobil. Aj spôsobom života otca (naďalej nedodržiava pravidelne liečbu u psychiatricky) mal súd vyvrátené tvrdenia otca o tom, že si plnil vyživovaciu povinnosť k maloletej Jasmíne. Súd mu určil počiatok vyživovacej povinnosti odo dňa narodenia maloletej, t. j. 25.11.2019 vo výške zákonného výživného za jednotlivé obdobia. Zákonné výživné zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca v súčasnosti, ktorý by sa mal podrobovať psychiatrickej liečbe, ale na druhej strane by sa mal snažiť nájsť si zamestnanie a sám si uspokojovať svoje odôvodnené potreby a plniť vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu zo mzdy, ktorú by poberal.. Zameškané výživné za dobu od 25.11.2019 do 30.09.2022 v sume 1.024,- Eur (s podrobným uvedením spôsobu výpočtu v odseku 25 odôvodnenia uznesenia) povolil otcovi platiť v splátkach po 50,- Eur mesačne spolu s bežným výživným za podmienok uvedených vo výroku III. rozsudku. Výšku splátok súd určil s prihliadnutím na výšku zameškaného výživného sledujúc záujem maloletého dieťaťa, aby sa výživné čo najskôr dostalo maloletemu dieťaťu, ktoré je naň odkázané od narodenia. Ďalej súd poukázal na ustanovenie § 25 ods. 3 Zákona o rodine, v zmysle ktorého, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Súd prvej inštancie uviedol, že v záujme maloletého dieťaťa zakázal styk otca s ním, a to z dôvodov

uvedených v bode 8., 9., 14. a 15. rozsudku zdôrazňujúc, že v súčasnosti otec nepreukázal, že by sa mohol stýkať s maloletou, a to najmä svojim správaním a spôsobom života, ktorý doteraz vedie. Dieťa je útleho veku, otca nepozná, otec bol vulgárny k matke, fyzicky ju napádal, čo má súd z dokazovania preukázané. Súd uveril tvrdeniu matky, že sa otca bojí a preto by sa styk otca s maloletou I. nemohol uskutočňovať v jej prítomnosti. Súd tiež zdôraznil, že otec sa dôsledne nepodrobuje liečbe hepatitídy, ktorou trpí, ale ani psychiatrickej liečbe, čo mal súd preukázané z vykonaného dokazovania. Neplní si ani vyživovaciu povinnosť a všetky tieto dôvody v súčasnosti viedli súd k záveru, že nie je možné rozhodnúť o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Ten bude možný v budúcnosti, pokiaľ dôjde k podstatnej zmene pomerov u otca dieťaťa, k zmene spôsobu jeho života, k tomu, že nebude užívať omamné a psychotropné látky, alkoholické nápoje, že sa zapojí do pracovného pomeru, pravidelne si bude plniť vyživovaciu povinnosť, čím preukáže, že sa zmenil a spôsobom života vytvorí maloletému dieťaťu také zázemie, že bude možné zmeniť rozsudok o zákaze styku. V súčasnosti pre opačné rozhodnutie pre súd dôkazy neexistovali.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa bez uvedenia dôvodov v zmysle § 365 CSP. Uviedol, že odvolanie podáva do výrokov III. a IV. rozsudku s tým, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu v časti rozhodnutia o zameškanom výživnom obsiahnutým vo výroku III. a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zákaze styku. K zameškanému výživnému otec uviedol, že s výškou a dobou zameškaného výživného súhlasí, avšak povolenú splátku v sume 50,- Eur mesačne nie je schopný splácať z dôvodu, že t. č. je nezamestnaný, nemá žiadny príjem, je evidovaný na úrade práce a je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi v sume 68,70 Eur mesačne. Jeho finančná situácia nedovoľuje takúto výšku výživného uhrádzať a ani existenčne nevie fungovať. Matka a rodina mu však pomáhajú a maloletej kupuje ošatenie, hračky, veci, ktoré potrebuje a takto sa snaží prispievať i navyše. Akokoľvek by chcel plniť vyživovaciu povinnosť, suma 50,- Eur presahuje všetko jeho úsilie a snahu. Preto navrhol splátku zameškaného výživného vo výške 20,- Eur mesačne v intervaloch, ako určil súd prvej inštancie.

K rozhodnutiu o zákaze styku otca s maloletou obsiahnutému v bode IV. otec uviedol, že s uvedeným absolútne nesúhlasí vzhľadom k tomu, že tvrdenia matky maloletej sú „nadnesené, nafúknuté“ a z veľkej časti nepravdivé. Matka maloletej je taktiež závislá od omamných a psychotropných látok, ďalej ich užíva a v čase, keď spolu žili, aj ona sa podieľala na činnosti, ktorú sama uvádzala. Veľakrát ona bola tá, ktorá otca atakovala, aby jej zohnal drogy. Keď jej nevedel zohnať, alebo dať, práve ona bola agresívna, kričala, navádzala ho ako omamné látky získať. Práve z týchto dôvodov musí aj ona pravidelne absolvovať ambulantnú liečbu v Psychiatrickej a psychologickej ambulancii vo X.. Matka klame inštitúciám, uvádza polopravdy. Za takýchto skutočností sa dostal do situácií, kde na základe jej vylúčenia sa nemôže stýkať s maloletou. Navrhol, aby sa matka maloletej taktiež podrobila protitoxikomanickej liečbe. Uviedol, že v súčasnosti riadne a pravidelne vykonáva kontroly za účelom liečby hepatitídy typu C, navštevuje psychiatrickú ambulanciu C.. X. Schinwariovej, neužíva omamné a psychotropné látky, pravidelne sa podrobuje krvným a močovým testom a prestal požívať alkoholické nápoje. Aktívne si hľadá zamestnanie. Snaží sa pozitívne zmeniť a vytvárať svoj životný štýl za pomoci a podpory matky a rodiny. Uviedol, že by bolo vhodné, aby súd bral na zreteľ styk otca s maloletou, ale aj styk s rodinou, t. j. styk so starou matkou maloletého dieťaťa, ktorá by tiež svoju vnučku rada videla, preto navrhol, aby súd zrušil zákaz styku otca s maloletou a navrhol úpravu styku aj so starou matkou I. B. k maloletej I., a to každý týždeň v stredu od 14:00 hod. do 17:00 hod. a každú páru sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. v mieste trvalého bydliska starej matky a počas veľkých sviatočných období si matka so starou matkou styk dohodnú samé.

9. Odvolanie otca maloletého dieťaťa bolo doručené matke maloletého dieťaťa prostredníctvom právnej zástupkyne a kolízneho opatrovníkovi s možnosťou k uvedenému sa v lehote 10 dní vyjadriť.

10. Dňa 04.01.2023 sa k odvolaniu otca maloletého dieťaťa vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že trvá na svojich doterajších vyjadreniach v predloženej správe zo dňa 05.09.2022 k uvedenému konaniu.

11. K odvolaniu otca sa podaním zo dňa 27.01.2023 vyjadrila matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Uviedla, že je toho názoru, že nikdy nebolo a ani nie je snahou otca zamestnať sa a plniť si zákonnú vyživovaciu povinnosť. Otec nemá také závažné zdravotné problémy,

ktoré by mu bránili zamestnať sa. Má ukončené základné vzdelanie a v C. V. je viacero pracovných ponúk, na základe ktorých by sa otec mohol zamestnať, pokiaľ by mal záujem a tak uhrádzať výživné na maloletú. Napr. spoločnosť B. ponúka pracovné miesto na pozíciu pokladník so mzdou 500,- Eur mesačne alebo spoločnosť R., či P., ktoré ponúkajú mzdu 4,- Eur za hodinu. Stará matka maloletej z otcovej strany v minulosti pár vecí maloletej kúpila, ktoré však boli následne otcom speňažené a za utŕžené finančné prostriedky si otec zakúpil omamné a psychotropné látky. V súčasnej dobe pre maloletú nezakúpila žiadne veci a ani oblečenie. Napriek tomu, že otec si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletej, odo dňa vyhlásenia rozsudku o výške výživného k rukám matky neuhradil žiadne výživné. Nie je teda snahou otca uhrádzať akékoľvek výživné na maloletú a pokiaľ by boli súdom znížené splátky na zameškané výživné na sumu 20,- Eur, tak by si neplnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť ani povinnosť uhrádzať zameškané výživné v splátkach. Vzhľadom na výšku zameškaného výživného 1.024,- Eur matka súhlasí s názorom súdu obsiahnutom v bode 25. odôvodnenia rozsudku. Pokiaľ by splátka zameškaného výživného bola 25,- Eur mesačne, tak by sa zameškané výživné dostalo k maloletej najskôr po štyroch rokoch, pokiaľ by ho otec pravidelne splácal a zároveň by uhrádzať aj bežné výživné, čo však nerobí. Matka teda nesúhlasí so znížením splátok zameškaného výživného na 20,- Eur mesačne. Ďalej sa matka vyjadrila k argumentácii otca k uloženému zákazu styku a návrhu, aby sa i matka podrobila protitoxikomanickej liečbe. Otec nepodal odvolanie do výroku I. rozsudku, a teda súhlasil, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Pokiaľ by matka skutočne naďalej užívala omamné a psychotropné látky, tak by so zverením maloletej do jej osobnej starostlivosti nesúhlasil. Matka bola v minulosti užívateľkou omamných a psychotropných látok, avšak od otehotnenia tieto neužíva a pravidelne navštevuje psychiatrickú ambulanciu MUDr. C. a psychologickú ambulanciu MUDr. N., pravidelne sa podrobuje medikamentóznej liečbe a raz mesačne dostáva injekčne haloperidol. Samotný ÚPSVaR potvrdil, že matka má vytvorené vhodné podmienky na primeranú starostlivosť o maloleté dieťa. Niet pochybností o tom, že matka v súčasnosti nie je užívateľkou žiadnych omamných, či psychotropných látok. K liečeniu otca matka uviedla, že opakovaná liečba hepatitídy C je viazaná na indikačné obmedzenia a vyžaduje 12 mesačnú verifikovanú abstinenciu od návykových látok v sledovaní psychiatra. Otec súdu nepredložil správy o tom, že by pravidelne navštevoval ambulanciu C.. D., ako ani potvrdenie o tom, že si aktívne hľadá zamestnanie, resp. že sa podrobuje liečbe hepatitídy C. Na pojednávaní dňa 05.09.2022 sa otec nezúčastnil. Matka otca ÚPSVaR-ru uviedla, že otec je veľmi zlom psychickom stave, stále pretrvávajú jeho problémy s užívaním alkoholických nápojov a drog. Z uvedeného je zrejmé, že otec donedávna užíval alkoholické nápoje a drogy, nedostavoval sa k lekárom, a teda nie je dostatočne preukázané, že vedie dlhodobý riadny život, ktorý by odôvodňoval možnosť jeho styku s maloletou. Matka tak súhlasila s rozsudkom súdu prvej inštancie, tento navrhla potvrdiť a zároveň žiadala, by jej súd priznal voči otcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

12. Dňa 03.02.2023 bolo súdu prvej inštancie doručené doplnenie vyjadrenia matky učené prostredníctvom právnej zástupkyne matky. Uviedla, že v prílohe zasiela konečný výsledkový list - odber zo dňa 06.07.2022 a zo dňa 26.01.2023. Na základe uvedeného je zrejmé, že matka maloletej má výsledky v rámci referenčného rozsahu, a teda nie je užívateľkou alkoholu ani iných návykových látok, t.j. dlhodobo abstínuje od užívania takýchto látok. Ďalej doplnila, že otec jej uhradil sumy 60,- Eur a 80,- Eur a dvakrát 65,- Eur. Celkovo teda došlo k úhrade výživného zo strany otca vo výške 270,- Eur.

13. Vyjadrenie matky a kolízneho opatrovníka bolo doručené otcovi maloletého dieťaťa s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

14. Dňa 16.02.2023 sa k vyjadreniu a k doplnenému vyjadreniu matky k odvolaniu otca vyjadril ÚPSVaR, ktorý uviedol, že trvá na svojich doterajších vyjadreniach na pojednávaniach a predloženej správe zaslanej okresnému súdu zo dňa 05.09.2022.

15. Dňa 06.03.2023 sa vyjadril otec maloletého dieťaťa a uviedol, že naďalej trvá na svojich doterajších odvolaniach, pokiaľ sa týka rozsudku, nakoľko ako poberateľ sociálnych dávok nevládne spĺňať súdom uloženú sumu výživného a trvá i na ostatných vyjadreniach v jeho odvolaní. Ďalej uviedol, že vždy keď sa mu „nájde brigáda“, za zarobené peniaze každý mesiac kúpi maloletej nejaký darček, potrebné veci, podporuje ju, hlavne šatstvom, aj jeho rodina. Pokiaľ sa týka drogových testov, doklady zaslal a na požiadanie súdu, „keď bude treba mesačne sa podrobiť“, navrhol ale, nech sa podrobí i matka maloletého dieťaťa. Ďalej uviedol, že bol dlho nemocný. Žiadne šatstvo maloletej nepredal, ba naopak od tety si ešte aj požičal, ak by bolo pre maloletú niečo treba, čo matka v momente nevedela kúpiť.

Doplnil, že matka sa o dieťa zatiaľ príkladne stará, v čom jej tiež pomáha jej rodina. Uviedol, že žiadnu infekčnú chorobu nemá, chodí pravidelne na infekčné oddelenie Nemocnice s poliklinikou do Lučenca.

16. Vyjadrenie otca bolo doručené matke maloletého dieťaťa ako i kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

17. Dňa 27.03.2023 sa k vyjadreniu otca vyjadrila matka maloletého dieťaťa prostredníctvom právnej zástupkyne, pričom uviedla, že trvá na svojich doterajších vyjadreniach. Otec je v produktívnom veku, netrpí ochoreniami, ktoré by ho obmedzovali vo vykonávaní práce. Snahou otca však nikdy nebolo zamestnať sa a plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Matka má vedomosť, že otec bol na brigáde len raz. Maloletej nekupuje darčeky ani šatstvo ani iné potrebné veci pre maloletú. Stará matka maloletej a teta z otcovej strany v súčasnosti kupujú potrebné veci pre maloletú. Matka súhlasila s tým, aby otec uhrádzal len minimálne výživné na maloletú, napriek tomu, že náklady na maloletú ďaleko prevyšujú túto sumu. Mohla žiadať súd, aby pri určovaní výživného vychádzal z potenciality príjmu otca, nebolo však jej snahou otca maloletej finančne zruinovať. Výživu maloletej sú povinní zabezpečovať obaja rodičia, nielen matka. Navyše to bol práve otec, kto podal návrh na určenie otcovstva, a preto matka nevidí dôvod, aby otec uhrádzal zameškané výživné len v sume 20,- Eur a nie v sume 50,- Eur. Ďalej uviedla, že stará matka zo strany otca sa na svojho syna pred matkou maloletej vyjadrila, že tento nikde nepracuje a naďalej užíva omamné a psychotropné látky, niekedy sa i pár dní neukáže doma. Rovnako sa vyjadril na adresu otca maloletej jeho kamarát, od ktorého si chcel požičať 20,- Eur na kúpu omamných a psychotropných látok. Otec maloletej matku v Meste V. ohovára a očierňuje, tiež ju obťažuje, nedá jej pokoj, píše jej rôzne správy. Daný mesiac z jeho strany k úhrade výživného nedošlo. V ostatnom zotrvala na svojom predchádzajúcom vyjadrení k odvolaniu otca.

18. Vyjadrenie k vyjadreniu matky podané nebolo.

19. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch III., IV. a v závislom výroku V. o trovách konania potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

20. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci dostatočne zistil skutkový stav veci, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto i správne práve posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil.

22. Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, rozhodnutie okresného súdu je presvedčivé, závery, ku ktorým dospel súd sú racionálne a i spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočné presvedčivé a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožňuje, na uvedené odkazuje a k jednotlivým odvolacím námietkam otca uvádza nasledovné:

23. Otec maloletého dieťaťa napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné vo výške 1.024,- Eur v splátkach po 50,- Eur mesačne, splatných k 15-temu dňu v mesiaci. Taktiež otec maloletého dieťaťa napadol výrok IV., ktorým súd zakázal styk otca s maloletou I..

24. Pokiaľ sa týka rozhodnutia súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom, v podanom odvolaní otec uviedol, že nenamieta súdom určenú výšku zameškaného výživného, nenamieta ani rozsah obdobia, za ktoré bolo zameškané výživné určené. Otec v podanom odvolaní namietal výšku mesačnej splátky, v ktorých splátkach súd povolil otcovi splácanie zameškaného výživného. Súdom určená výška splátky 50,- Eur je podľa argumentácie otca pre neho neprimerane vysoká, ktorú nie je schopný splácať a v odvolaní navrhol výšku mesačnej splátky 20,- Eur.

25. Odvolací súd uvádza, že v tejto časti odvolanie otca nepovažoval za dôvodné a poukazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie k výške splátok, keď už súd prvej inštancie uviedol, že výšku splátok zameškaného výživného určil s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, aby sa výživné čo najskôr dostalo maloletému dieťaťu, ktoré je naň odkázané od svojho narodenia, pričom otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil vôbec. S uvedeným záverom a argumentáciou súdu prvej inštancie sa stotožňuje i odvolací súd, kedy zároveň zvyrazňuje, že výška splátky zameškaného výživného vo výške 50,- Eur s bežným výživným v minimálnom rozsahu, ktoré bolo otcovi uložené plniť mesačne, nepokrýva reálne náklady, ktoré v súvislosti so starostlivosťou o maloletú vznikajú, ktoré musí matka každý mesiac pravidelne vynakladať na zabezpečenie základných potrieb maloletej. Ani odvolací súd nevzhliadol žiadny dôvod objektívneho charakteru na vyhovie žiadosti otca o zníženie splátky zameškaného výživného, keď otcovi maloletej nebránia žiadne objektívne okolnosti v možnosti zamestnať sa, resp. dosahovať príjem minimálne brigádnickou činnosťou. Otec je dobrovoľne nezamestnaný, avšak v konaní získaných lekárskejších správ a ostatného vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec v minulosti požíval a požíva psychotropné omamné látky a alkoholické nápoje, na zadovažovanie ktorých nepochybne vynakladá finančné prostriedky. Otcovi v možnosti zamestnať sa a dosahovať tak príjem nebráni ani zhoršený zdravotný stav, a preto by malo byť prvoradou snahou otca maloletej, aby sa zamestnal, dosahoval príjem a dokázal tak plniť vyživovaciu povinnosť k maloletej aspoň v nevyhnutnom rozsahu tak, ako mu to vyplýva zo zákona. Súd prvej inštancie správne určil výšku zameškaného výživného v sume 50,- Eur sledujúc záujem maloletého dieťaťa, aby sa výživné k maloletému dieťaťu dostalo v čo najkratšej dobe a už pri určení výšky splátky zameškaného výživného konajúci súd prvej inštancie prihliadol na súčasné osobité pomery otca, ktoré si však zavinil otec maloletej sám, a za ktoré je zodpovedný výlučne sám. Konajúci prvoinštančný súd rozhodol v prospech otca už v tej časti, že zameškané výživné povolil otcovi splácať v ním určených splátkach. V tejto časti odvolací súd vyhodnotil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, zákonný, spravodlivý a sledujúc najlepšie záujem maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu odvolanie otca v tejto časti vyhodnotil ako nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

26. Pokiaľ sa týka zákazu styku otca s maloletou i v tejto časti je odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie v závere, že v súčasnosti s prihliadnutím na pomery otca, je namieste aplikácia ustanovenia § 25 ods. 3 Zákona o rodine, keď je v zrejmom rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, ak by sa styk s otcom realizoval. Uvedenému záveru nasvedčujú viaceré okolnosti zistené v konaní, na ktoré už poukázal súd prvej inštancie, a to zistené nadužívanie omamných a psychotropných látok otcom, nadužívanie alkoholických nápojov, v dôsledku čoho otec nekontroluje svoje správanie, správa sa neprimerane, vulgárne, násilne a agresívne i k matke maloletého dieťaťa, o čom svedčia výsledky trestných konaní, keď za násilné správanie sa otca voči matke maloletého dieťaťa spočívajúce i v takom správaní otca maloletého dieťaťa smerom k matke ako je kopanie do hlavy, bol právoplatne odsúdený, a za ktorý skutok mu bol uložený i podmienený trest odňatia slobody. V súčasnosti je maloletá vo veku troch rokov, je naviazaná na matku a prihliadnutím na zistené pomery na strane otca nie je možné rozhodnúť o tom, aby sa styk maloletého dieťaťa realizoval bez prítomnosti matky, ku ktorej sa však otec správa neprimerane agresívne takým spôsobom, že porušuje zákon, v dôsledku čoho má matka z otca maloletej odôvodnené obavy a strach. Nadužívanie omamných, psychotropných látok, alkoholických nápojov otcom, zistené infekčné ochorenie hepatitída typu C a zároveň závažný spôsob života otca, ktorý v súčasnosti nevykonáva žiadnu prácu, nemá zabezpečené vlastné bývanie, na maloletú od jej narodenia žiadnym spôsobom na výživu neprispieval, súhrnne vytvárajú okolnosti a dôvody, pre ktoré je dôvodné rozhodnutie súdu o zákaze styku otca s maloletou, nakoľko uvedené okolnosti môžu mať výrazne negatívny vplyv na maloletú a sú spôsobilé vážne ohroziť jej ďalší psychický vývoj a rovnako i zdravotný stav (viď. konštatovaná hepatitída typu C, ktorej liečbe sa otec riadnym spôsobom nepodrobuje). Výkon rodičovských práv, ale aj povinností, zahŕňajúci i stretávanie sa rodičia s maloletým dieťaťom predpokladá zodpovedný rodičovský prístup a správanie, ktoré môže maloleté dieťa vnímať a prevziať ako vzorec či model svojho konania, správania a ďalšieho vývoja. Zistené vyššie uvádzané správanie sa otca, jeho nezodpovedný prístup k plneniu si svojej vyživovacej povinnosti,

závažný spôsob života bez snahy zamestnať sa a takýmto spôsobom si zabezpečiť základný príjem a nadužívanie návykových látok je v ostrom kontraste so zodpovedným a uvedomelým rodičovským modelom správania, ktoré by malo maloleté dieťa nasledovať. Nemožno tiež opomíňať zo zreteľa, že otec maloletej je i psychiatrickým pacientom, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že liečbe sa nepodrobuje riadne a pravidelne. Z uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie o zákaze styku otca s maloletou odvolací súd vyhodnotil ako správne, odôvodnené a v súlade s ustanovením § 25 ods. 3 Zákona o rodine a rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil ako vecne správny.

27. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že pokiaľ v podanom odvolaní sa otec maloletej dovoľáva i práva starých rodičov, najmä starej matky zo strany otca, na stretávanie sa s maloletou, odvolací súd konštatuje, že uvedené môže byť predmetom samostatného posúdenia na základe samostatného návrhu napr. starých rodičov maloletej, pričom o prípadnej úprave styku starých rodičov maloletej, resp. starej matky zo strany otca je potrebné rozhodnúť v osobitnom konaní po vykonaní dokazovania k tejto otázke. Z uvedených dôvodov nebolo možné o takomto návrhu na úpravu styku starej matky s maloletou uplatnenom v podanom odvolaní otca rozhodnúť v odvolacom konaní v predloženej veci.

28. Ako výrok závislý odvolací súd preskúmal i výrok V. o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie správne postupoval podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý je vyjadrením zásady, že v uvedenom charaktere konania si každý z účastníkov konania znáša trovy sám. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny i v závislom výroku o trovách konania.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď odvolací súd nevzhladol dôvod na aplikáciu ustanovenia § 54 a § 55 Civilného mimosporového poriadku.

30. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).